

Het 'Atelier', een vroegere burgemeesterswoning

In 1810 werd Sliedrecht een Frans dorp. Schout van Hattem werd aangesproken met het Franse woord 'maire'. Tijdens de terugtocht der Fransen in 1813 werd Sliedrecht geplunderd. Ze dreigden de woning van Van Hattem op te blazen, maar moesten in allerijl ons dorp verlaten. Eind 1813 keerde de rust enigszins weer. Van Hattem bleef aan als schout. Enige tijd later betrok de familie een pand tegenover de Grote Kerk dat later bekend stond als het 'Atelier'.

Een aore oorlog

Aailijk ben 'k blij dà 4 en 5 maai weer verbij zijn. 'k Wor t'r mêêstal nie vrolijk van. M'n opao van vaoders kant was een echte Oranjeklant, hij hà zôôwaer een prentjie van Willem de Zwijger an de muur hange. Ok thuis en op school wiere me oranjegezind opgevoed, en daer is netuulijk niks mis mee. 't Boeksie 'En Twee Minuten Is Het Stil' was verplicht leesvoer bij ons. "Op vier maai om 8 uur hou ie gewoon twêê minute je snaoter!" wier ons geleerd. Genog daerover, 'k wou 't hier aagelijk hebbe over de Fransen oorlog.

Bij mijn thuis is 't 'n bietjie een bende, dà komt omdà 'k meer boeke heb dan plek in de boekekaste, zôôdat 'r zô hier en daer nogaal is 'n boeksie rondslingert. Zô kwam 'k 't boek 'Onder Frans Bewind' weer tege van Ir. W. Bos. Die Franse hebbe hier ok aerdig huisgehouwe hoor, van Zêêland tò Groninge. Nou hè 'k 't nie zô op die Franse. As ie Engels tege ze praot, staon ze je aan te kijke as 'n bloemkôôl.

Toch hebbe die Franse ok structuur en beschaoving gebrocht in Nederland. Zôôas 't opzette van 'n bevollekingsregister, mor daer hà je dan wel een achternaom voor nôôdig. Allêên rijke loi of belangrijke mense hadde achternaome. Dat de Nedelanders pres raore achternaome verzonne zôôas Naoktgebore of De Kwaostenie, om die Franse te peste is 'n faobeltjie volleges wikipedia. Ok kwamme d'r straetnaome, huisnummers en vollekstellinge. Zôôdoende wier d'n burregelijke stand saomegesteld. Omdà ze ok aaldeer seldaote nôôdig hadde, hen ze d'n diensplicht ok mor gelijk ingevoerd. As ie pech had, wier ie ingeloot en dan was ie de segaor. Behaaleve as ie ouweloï een hôôp cente hadde, want dan gaf ie een aaremen drommel een zak mè geld. Die gong dan as vervanger.

In 1806 stuurde Nepoleon z'n broer Lodewijk deuze kant op, want 'Nappie' vong dat 'r veuls te waainig cente, seldaote, bikkesement en paerde uit Nedeland kwamme. Ok Frankrijk zellef wier nie ontzien. Aalles was nôôdig voor de veldtocht naer Rusland. 680.000 man, waeronder 25.000 Nederlanders, 200.000 paerde en 1000 kenonne. Daer in Rusland kwamme ze van 'n kouwe kaaremis thuis. Onderweeg hadde de paerde bekant niks meer te ete deur de snêêuw, dus begonne ze de paerde mor op te ete. Nae d'n aftocht in 1812 uit Rusland zijn ze in 1813 ok uit Nederland vertrokke. Vroeger was bij d'n aodel Frans de mêêst gebruikte taol, ok de leste worde van Willem de Zwijger wazze in 't Frans. Toch motte me 'je maintiendrai' mor veraandere in: 'ik zal handhaven', ving ik. Vraeg aan tien mense

wà 'je maintiendrai' betekent, en vijf of zes weten 't antwoord
gêên êêns!

Een Mandemaokertie